

ІДЕЯ «СРОДНОЇ ПРАЦІ» Г.СКОВОРОДИ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ЗАХИСТУ БАТЬКІВЩИНИ

Васильченко В. С.

Науковий керівник: Хіріна Г. О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Vickywonder00@gmail.com

Вступ. Відзначаючи 300-річчя з дня народження видатного українського філософа Григорія Савича Сковороди варто згадати про його великий внесок у становлення світогляду українського народу. Коли як не зараз в часи війни не зігріти своє серце творчістю письменника та не пригадати з якими ідеями жив. Дуже важливою сьогодні для всіх нас є ідея «сродної праці», яку Г. С. Сковорода виклав у повчальній байці «Бджола та Шершень» у 1774 р., та як вона співвідноситься з проблемою відмови від улюбленого заняття заради спасіння свого народу та Батьківщини під час війни.

Мета дослідження. Метою є аналіз байки «Бджола та Шершень», а саме можливість «сродної праці» під час війни.

Матеріали та методи. Філософські та літературні твори Г.С. Сковороди (Сковорода Г. Повне зібрання творів: У 2-х т. К.: Наукова думка, 1973. Т. 1 – 2.), біографічний, порівняльно-історичний методи.

Результати дослідження. Одним з алегоричних образів є Бджола, яка бачить своє щастя лише в «сродній праці», тобто праці за покликанням та бажанням. На той час ця думка була новаторством для українського суспільства XVIII ст. Адже ніхто не питав власного бажання та тільки нав'язували свої погляди. «Скажи мені, Бджоло, чого ти така дурна? Чи знаєш ти, що плоди твоєї праці не стільки тобі самій, як людям корисні, а тобі часто і шкодять, приносячи замість нагороди смерть; однак не перестаєш через дурість свою збирати мед. Багато у вас голів, але всі безмозкі. Видно, що ви без пуття закохані в мед». Так звертається до Бджоли Шершень, який негативно ставиться до її діла. Її відповідь: «...коли б ми лише їсти любили. Але нам незрівнянно більша радість збирати мед, аніж його споживати...» — вона проста, і точно описує відношення Бджоли до «сродної праці». У той час це було важливо для людей, ця ідея дала новий погляд на життя, щодо саме їх бажань, а не суспільства.

Сковорода пропонував таку мораль: варто займатися улюбленою працею та тим, що приносить щастя в «природженому ділі», яке є справді «найсолідшим бенкетом». Адже як прекрасно займатися тим, що подобається, приносить радість та натхнення. Це може бути улюблене хобі, яке може стати справою життя, а далі приносити прибуток. У кожного в житті є особистий приклад, або як хтось з друзів прислухався до Сковороди. От варто подивитися на результат двох людей, тієї для якої це поклик та тієї для якої це примус. І різницю відчуємо одразу. Результат за примусом буде сумнівний та незграбний, коли ж за покликом він буде авторським та привабливим.

Але часи йдуть... Прийшла війна та змінила все життя українського народу, тисячі чоловіків та жінок були змушені змінити свою «сродну працю» на військову справу, стати на захист своєї країни.

В екстремальних умовах екзистенційного вибору у людини змінюються пріоритети, внаслідок чого змінюється і «сродна праця». Якщо людина не мала свободи, то не могло бути

у неї «сродної праці». Головною умовою якої є особиста свобода, гідні умови життя, самоповага та умови для самореалізації.

Здавалося, що воювати мали би лише військові, для яких військова служба є «сродною працею». Вони детально вивчають військову справу, аналізують військові операції та повністю поринають у військове життя. А як щодо пересічних громадян, які стали добровольцями, або які були мобілізовані за законом? В переважній більшості українці це люди, що мають повну свободу слова та дій, у них є відчуття відповідальності за власну державу. Тому ми бачимо, як тисячі людей, не замислюючись взяли зброю та пішли захищати Батьківщину. Ці люди залишили вдома сім'ю, друзів, роботу та звичний образ життя. Захисники не обов'язково взяли зброю в руки, хтось воює на інформаційному фронті, медичному та фармацевтичному або став волонтером. Наші люди вважать свою боротьбу за волю та свободу українського народу власною «сродною працею». Важкі часи ще більше об'єднали людей, аби в найближчий час почути «Ми перемогли!». Свідома зміна сфери діяльності під час війни захоплює, адже може кардинально змінити життя людини.

З початку повномасштабної війни в Україні до лав територіальної оборони та ЗСУ вступили не тільки пересічні громадяни, а й відомі артисти тощо. Наприклад, Андрій Хливнюк, фронтмен гурту «Бумбокс». Його «сродною працею» була музика, якою захоплюються по всьому світу. Але 26 лютого він став до лав оборони столиці за покликом серця, де згодом отримав пошкодження обличчя. Це його не зупинило і музикант одразу після одужання повернувся на службу. І таких прикладів багато. Українці та українки вражають.

На разі ми спостерігаємо свідому зміну «сродної праці» на весь час або на певний період під впливом часу та екстремальних умов. Тому можна сказати ідея «сродної праці» справедлива до певного часу та обставин. Зрештою має також переважати здоровий глузд та обов'язок громадянина, який йде на захист Батьківщини та на відстоювання власних інтересів. У таких умовах людина може пройти власний шлях трансформації за короткий час від категоричного несприйняття військової служби до захоплення та щирої зацікавленості військовою справою. Це стосується і інших. Повертаючись до трактування Сковородою «сродної праці», треба зазначити, що принципу «сродної праці» під час війни не завжди можна дотримуватися повністю. Адже хтось спочатку може піти за призовом по закону або з меркантильних міркувань, але згодом прийняти військову справу як свою «сродну».

А існує й інша точка зору. Те, що заставляє також пишатися українцями, як об'єднаною нацією. Усе, що сталося за період цієї повномасштабної війни, не змогло зламати ні дух, ні волю українського народу. І секрет полягає в тому, що все ж таки нова справа: захищати країну, донатити, волонтерити — не заважає займатися своєю «сродною працею». Хтось перебуваючи зі зброєю на передовій, але далі пише свою музику. Хтось ввечері займається волонтерством, а зранку продовжує писати підручник для школярів. Лікар, який провів важку операцію, становиться перед студентами, а би далі передати досвід. Журналістка виходить у прямий ефір, після якого вдома вивчатиме байку Сковороди. Або ж хтось дає концерти за кордом, і всі кошти витрачає на автомобіль для бійців на передовій. У такому порівнянні кожен українець знайде себе ще одну нову «сродну працю».

Висновки. У XVIII ст. мандрівник з Полтавщини Г. Сковорода займався «сродною працею», що привела його до слави та визнання навіть через 300 років. Тому сьогодні всі українці продовжують робити те, що для них є «найсолідшим бенкетом», а саме захищати Україну. Вони здатні балансувати між тим, що потрібно, та між тим, що приносить

задоволення в житті. І це не може не захоплювати. Українцями сьогодні захоплюється весь світ.

Отже, війна не триватиме весь час, життя триває далі. Український народ переживає скрутні часи, але знає для чого, щоб на фінішу війни ми були вільні та незалежні. В екстремальних умовах «сродна праця» може змінюватися залежно від обставин та людей. Хтось може частково змінити сферу діяльності, віддаючи належне Батьківщині, а інші повністю змінити свої пріоритети. І це вибір кожного, як саме, але головним є відданість своїй державі. І правдивою є мораль: варто займатися улюбленою працею та тим, що приносить щастя в «природженому ділі», яке є справді «найсолідшим бенкетом» — може змінюватися залежно від обставин та часу як у байці Григорія Савича Сковороди «Бджола та Шершень».

ШЛЯХ ДО УСПІХУ У ТВОРІ Г. С. СКОВОРОДИ «ЗМІЯ И БУФОН»: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД

Волкова А. О.

Науковий керівник: Хіріна Г. О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

anastasijavolkova46912@gmail.com

Вступ. Григорій Сковорода є українським філософом, просвітителем-гуманістом, філософом, поетом, а також містиком. У цьому році Україна відзначає 300-річчя з дня народження мислителя. Не зважаючи на плин часу, його твори залишалися актуальними та близькими для нових поколінь. У цій роботі ми з'ясуємо, що для себе ми можемо знайти в його творчості.

Мета дослідження. Визначити актуальність байки Григорія Сковороди «Змія та Буфон» у сучасних реаліях

Матеріали та методи. Філософські та літературні твори Г.С. Сковороди (Сковорода Г. Повне зібрання творів: У 2-х т. К.: Наукова думка, 1973. Т. 1 – 2.), біографічний, порівняльно-історичний методи.

Результати дослідження. В байці «Змія и Буфон» розповідається про зустріч Змії та Буфона, під час якої останній дізнається, що Змія змогла омолодитися, скинувши з себе стару шкіру. Йому дуже сподобався результат і захотілося виглядати так само молодо і гарно, однак, дізнавшись, що для цього потрібно пролізти через тісну щілину, щоб повністю здерти стару шкіру, його ентузіазм похитнувся. Він не хотів шкодити собі і гадав, що Змія просто хоче познущатися над ним і є простіший метод. Однак вона відповіла йому, що лише пройшовши той шлях, що подолала вона, він зможе досягти того, чого досягла вона.

Дуже часто в житті ми спостерігаємо за успіхами інших людей, вважаючи що їм просто пощастило, що вони опинились в потрібному місці в потрібний час, а іноді просто заздрячи їм. Ми бачимо лише результат, не замислюючись на зусиллях, що були прикладені для того, аби досягти його. Нам здається, що ці досягнення цієї людині далися дуже легко, іноді навіть припускаємо думку, що ми на них заслуговуємо більше.

Звичайно, кожній людині хочеться бути успішною, забезпеченою і гарно виглядати, і в цьому немає нічого поганого. Головне розуміти що для того, щоб підкорити вершину,